

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóiroda
munkáiért árkon vesz fel.

Szerkesztőség és kiadóiroda: Mátyás király-ter 5.
Telefon-szám 194

Felolvas szerkesztő: FODOR KÁROLY

Előfizetési árak:

Főváros 8 korona, vidékre 4 korona.

Vidékre főváros 9 korona.

Egyes szám ára 8 fillér.

A háborús közigazgatás

kiadási óriási mértékben emelkedtek és növekedtek. Nem tudjuk, de valószínű, hogy a kiadások és a bevételek tételei nem maradtak meg a költség előirányzat keretein belül. Kétségtelen, hogy lesznek olyan bevétel rovatok, amelyek jóval az előirányzatot alul maradtak és lesznek viszont olyan rovatok, amelyek sokban meghaladják az előirányzatot. A kiadási rovatoknál alighanem csak túlértékelések lesznek. Mindezek csak sejtések azonban mindaddig, amíg a közigazgatás sáfárságának múltévi tükreét, az 1916-ik év zárószámát nem látjuk. A háboru óta nem került a város gazdálkodásáról számot adó zárószámok és költség előirányzat a nyilvánosság elé, mert nem nyomtatja ki a tanács azokat. Hogy ez helye-c. nem-e, az más lapra tartozik, annak elbírálása más időkre marad. Azonban éppen a mai rendkívüli viszonyok mellett feltétlenül szükséges, hogy a város gazdálkodásáról való beszámoló a nagynyilvánosság elé kerüljön. Hadd lássuk, mennyivel szaporodott a városnak a kiadása, hol emelkedtek, hol csökkentek a jövedelmek a városnak, milyen átalakuláson mentek keresztül a város vagyoni viszonyai, milyen változás állott be a város ingó és ingatlan vagyonában, mert hiszen kétségtelen, hogy éppen úgy, mint a magánosoknál, a városnál is kellett értékelkedésnek bekövetkeznie. Mindezt tudni, ismerni a város vagyoni és jövedelem kezelését joga van a város közönségének. Azért elvárhatjuk, hogy ha nem is adják ki a zárószámot, legalább adjanak egy összefoglaló ismertetést a nyilvánosság elé.

Az olasz zavargások

Luganóból jelentik, hogy Turin prefektusát letartóztatták, mert kiderült, hogy a zavargókkal egyetértéssel Turin utcái teljesen háborús képet mutatnak. Az utcákon ágyukat állítottak fel. Az összes hidakat gépfegyverrel és őrség őrzi. Hat ember az Umberto-híd ellen merényletet követett el. Ezeket letartóztatták. A katonai rakéták ellen a tömeg tüdemást intézett. Ezt a támadást vérbe fojtották. Az utcákon újabb és újabb zavargások történtek ki. A csoportos üléseket gépfegyverrel tüzzel szórták szét.

Az olasz király veszélyben

Az olasz király vasárnap érkezett Párisba. Innen Londonba utazik. A tengerpartjáróktól való félelmére való tekintettel azonban nem árulják el az utazás időpontját. Az olasz királyt a fronton baleset érte. Közeliében lecsapott egy gránát, a légnemű a földre sújtotta, de sérülés nem történt.

Taskent a forradalmárok kezén

Taskentet az orosz forradalmárok elfoglalták. A forradalmárok ellen kiküldött helyőrségi ezredek a forradalmárokhoz csatlakoztak. Az erődöt megszállották. A forradalmárok leverésére Turkesztán parancsnokát küldték ki.

A berni békekongresszus

A berni békekongresszusra az ántántállamokból egyetlen komoly politikus sem utazik. Az angol pacifisták csak irásban adják be emondandóikat, a franciák részéről pedig egyáltalán senki sem utazik Bernbe és nem is vesznek semmilyen módon részt a kongresszuson.

A londoni légitámadás áldozatai

A legutóbbi londoni légitámadás alkalmával 9 ember meghalt, 42 megsérült, sok ház megrongálódott.

Elszász ügye

Berlinből jelentik, hogy Hertling bajor miniszterelnök azért érkezett Berlinbe, hogy részt vegyen a meginduló tárgyalásokon. Elzász-Lotharingának a kérdése, azonban nem kerül tárgyalásra, mert ezt az ügyet nem viszik a nyilvánosság elé.

Kornilov őrizetben

Kornilovot, a lázadó hadvezért és még más 16 más elkelő orosz tábornokot a Péter Pál erődbe vitték és erős őrizet alá helyezték.

Kornilov és a többi lázadó orosz tisztek október 15-én kerülnek a haditörvényszék elé.

Közel vagyunk a békéhez

Hágából jelentik: Semleges diplomáciai körök Michaelis dr. kancellár, Kühlmann dr. államtitkár beszédében nem itélik meg pesszimistikusan. Aki csak egy kissé járatos a diplomáciában, nem is várható tőlük más kijelentéseket. Ellenkezőleg, túl engedékeny beszédek erősen ártottak volna a békelehetőségének, amennyiben ezekből Anglia gyengeségét igyekezett volna kiolvasni. Semleges körök között megvannak arról győződve, hogy a béketárgyalások alapja már le van rakva s hogy az irányadó tényezők komolyan számolnak a rövid időn belül való békekötés lehetőségével.

Stockholmból táviratozzák: A pápához intézett német vála zjegyzék kapcsán a Djen orosz diplomatákkal folytatott beszélgetést közzé, amelynek során ezek kijelentették, hogy az orosz külügyminiszterium a béke kérdésében most már egészen más álláspontot foglal el, mint eddig. Hivatalos körökben kijelentik, hogy éppenséggel nem lehetetlen a mostani időpontban megkezdni a béke tárgyalásokat, sőt a jelenlegi helyzet minden tekintetben egyenesen kedvező a tárgyalások megkezdésére.

A torinói lázadás

Baseli távirat szerint az Avanti híradásából kiténik, hogy a katonai hatóságok megszállották a torinói népházat. Torinóban még tart az általános sztrájk.

A párisi ántántkonferencia

Luganói távirat szerint a Corriere della Sera azt jelenti Rómából, hogy a külsőben álló párisi ántánttervezlet, noha túlnyomóan katonai jellegű lesz, a szövetséges államok külügyminiszterei is részt vesznek.

Leghatalmasabb
cirkusz...

A vén komédiás

szombat—vasárnap
az Apolló-mozgóban

A drágaság

örületesebben, jobban dühöng mint valaha. Ez a drágaság már nem is gazdasági szimptóma, ez valami egészen más, meghatározatlan fogalom, talán egy egészen újféle háborus idegbetegség. Az eladó és vevő részéről egyaránt. A háboru negyedik éve vagy a téli beszerzés láza hozza magával, nem lehet megállapítani, de annyi tény, hogy egész a különleges, abnormis jelenséggel állunk szemközt, melyet sem a kereslet és kínálat viszonya, sem valamely más gazdasági törvény nem magyarázhat meg. Ma már a legtöbb eladó nem azért kér lu z, vagy harminczeres árat, mert cikkét olcsóbban nem adhatja, hanem mert benne van a levegőben, hogy drágaság van s mert most csak árat kell mondani: vakon megadják. A vevő fejvesztetten kapkod — egymást ugratják az emberek a lehetetlennél lehetetlenebb árák megadásába — mindenki attól fél, hogy holnap már éhen hal, ha ma, de azonnal nem vásárolt tíz kítő kávé, ugyanannyi cukrot, egy évre való burgonyát, babot stb. És ebben az ideges kapkodásban, a különböző cikkek utáni szünetnélküli hajzsa közben semmi sem látszik drágának, minden árat megadjunk, csak a ell legyen elérve: a jól megtelt éléskamra.

A legnagyobb, egyszerűen a legveszedelmesebb, mert nem fékezhető, árdrágító most maga a vevőközönség. Meg sem lepődünk ma már, ha pl. egy kilogramm kávéért száz koronát merészkedik kérni az ügynök, az elmaradhatatlan közvetítő. Az árdrágító visszaféléseket büntető törvény szigorúan sújtja a nem hivataszerű kereskedőket és közvetítőket; csak természetes tehát, hogy a hivatasos kereskedő semmiféle árueikkekhez nem tud hozzájutni, ellenben zugügnökök után minden szükségleti cikket be lehet szerezni. De épp ily természetes az is, hogy a láncokereskedelem lovagjai közül egy sem enged el a maga búsás hasznát s így mire az áru — rendszerint öt-hat közvetítés mellett a fogyasztóhoz jut, oly hallatlanul magas árat ér el, melyet csak a kiválasztott kevesek fizethetnek meg.

Az árdrágítás mindkét fajtája — az illatértelen láncokereskedelem, eladók és vevők, indokolatlan áruhalmozása — magától értetődően a szegényebb társadalmi osztályokat sújtja, mert ezek nem versenyezhetnek s kénytelenek beérni azzal, amit a jóétvágyusok kapzsisága meghagy a szánukra.

Ez pedig édeskevés. S amihez még hozzájuthatunk, az is oly szeretlenül drága, hogy megvásárlásuk szinte a lehetetlenséggel határos.

Hatóságainknak minden erőlyére és legbuzgóbb odaadására van szükség, hogy a visszás állapotokat megszüntessék. Ha lehetetlen is az áruforgalmat a rendes keretek közt megtartani, arra mindenestre van mód, hogy a közvetítő kereskedelem e vadhajtsáit egy erőlyes kéz lenyisszentsse. Emellett a fogyasztóknak is kötelességük, hogy ilyes s rendszerint ok nélküli áruhalmozással ne adjanak módot és alkalmat az árak felhajtsására azoknak, akiknek a vásárló közönség nyomorúsága s az egész háboru nem egyéb a meggazdagodásra való kitűnő alkalomnál.

Az egész város fog beszélni ALWIN NEUSS aláírásával
AKERESZTÉSPÓK
4 felvonásos dráma két részben
A városban

H I R E K.

Elfogott rabló cigányok.

— Hajzsa két vármegyén át. —

Hier adtuk nemrégiben arról a vakmerő rablásról, amely a csavolyi határban történt. Egy jánosalmi gazda lisztet szállított haza egyik bajai malemből. Amikor éjszaka nek idején Csavoly alá ért, eléje ugrottak csavargó cigányok, elrabolták tőle a kocsiját, lovait, a lisztjét és 700 korona készpénzét.

A vakmerő rabló-cigányok ellen megindult a hajzsa. A valószínűség az volt, hogy Pestmezeje felé menekültek. A rablók üldözésének irányítását Kiss János bajai járásörmester vette a kezébe. Összpontosította a bajai és zombori járás esendőrseit és megindult a rablók ellen a hajzsa Kiskunfélegyházától északra egészen Alsó-Bácskáig. A cigány-rablók üldözésének meg is volt az eredménye. Az izgató hajzában előbb a jánosalmi gazda kocsija, lovai és az egész liszt-készlete került meg. A cigányokat üldöző esendőrök mindig a sarkukban voltak a rablóknak, akik végül sarokba szorítva, ugrottak csak egérvárat nyerni, hogy az országuton legrájták a rablót kocsiáról és egy erdőbe menekülve eltűntek. A rablót dolgok megvoltak. Most még a rablót kellett előkeríteni. Tegnap ez is sikerült. A bajai esendőr-

őrszék tegnap távirati értesítés jött, hogy a bezdáni esendőrök elfogták a csavolyi utonállókat két kóbor cigány személyében, akik az utonállást és rablást beismerték.

A sikeres munkáért, előrelátó és körültekintő nyomonjárásért és irányításáért Kiss járásörmester igazán megérdemli az e ismerést.

A bajai hadiárók segítése. A hivatalos lap legutóbbi számában olvassuk, hogy a hadiárók és a hadirokkantak gyümökei részére létesített segítségnek odavitelésére az országos hadigondozó hivatalban megalkított adományozó bizottság szeptember hó 18-án és 20-án tartott ülésében Horváth Anna bajai I. polgári iskolai tanulónak 340 koronát, Felső Maris bajai I. polgári iskolai tanulónak 340 koronát és Grubits Maris bajai III. polgári iskolai tanulónak 400 koronát szavaztak meg. Amidőn a hivatalos lap ezen közléseit örömmel vesszük tudomásul, azon reményünknek adunk kifejezést, hogy a bajai hadiárók segítségnek ez csak a kezdete. Hiszen sajnos, Baján már közel kétszáz hivatalosan tudott hadiárva van.

Adományok nyugtázása. A Budapesten letesítendő országos postakörház céljára megindított országos akció gyűjtéséből kifolyólag Baján a következő adományok folytak be: Sehon Géza 150, Spitzer testvérek gyűjtésére 50, Dr. Rozenberg Samu 50, Spitzer Károly fia 100, Polák Ilés 30, Bajai Kereskedelmi Iparbank 50, Waidinger Dező 25, Bajavidéai Takarékpénztár 25, Scareiber D. és fia 100, Lemberger György 100, Goldschmidt Zsigmond 30, Műkő Mátyás 50, Grünhut Miksa 30, Reiter Jakab 40, özv. Schumacher Frigyesné 100, Reich Faraas Fiai 500, Szász Oró 50, Tománovits György 50, Drescher Gyula 1-0, Köcsön Segélyező Egyesület 25, Lemberger Rezső 50, Reich Zsigmond 20, Bajai Takarékpénztár 50, Hangermalom Igazgatósága 100 korona. Összesen befolyt 1875 korona. Fogadják a neves szívű adakozók az intézet hála köszönetét.

Százezer korona lúkar cseh gazdája. Wilhelm József cseh kereskedő, aki Budapestről ment egy napra Szabadkára a Nemzeti Szállóban elvezetett száz darab ezer koronás bankjegyet, amelyet a szálloda szobaasszonya megtalált. A szobaasszony a talált kincset rögtön átadta a rendőrségnek úgy, hogy

mire a közben elutazott Wilhelm rémülten utazott vissza Szabadkára a pénze után kérdőzések közt a Nemzeti Szállóba már a rendőrségre utasította. A drék cseh kereskedő, akinél most a háboruban csak úgy vernek az emberek, ma át is vette pénzét dr. Bíró Károly polgármestertől, akihez a rendőrség a nagy összegű ártultra. Az átadásán Perics Ernő (b. főkapitány és dr. Bíró Károly polgármester is figyelemztették, hogy jutalmazza meg az igazság becsületes megtalálót. A jó esék azonban, amikor már nála voltak az ezresek, kijelentette, hogy a szobaasszony csak kötelességét teljesítette és ő bizony nem ad semmit. A jámbor szavatait is volt és egy krajcárt sem adott a szegény asszonynak, akiket károsíthatta, hogy nem lett száz ezer koronával szegényebb.

Rekvirálják a kukoricát. Az Országos Közlekedési Hivatal ma érkezett rendelet értelmében megkezdik Baján a kukorica rekvirálását.

A katonák trafikja. A pénzügyminiszterium illetékes ügyosztályában élénken foglalkoznak a dohány és szivar árnyos elosztásának kérdéseivel s különböző terveket dolgoztak ki a trafikok előtt való szorgalmas megszüntetésére. Sokféle előterben volt a szivarjegy tervezése, amelynek bevezetését több szavazó-körülmény gátolta s valószínű, hogy ez a rendszer a gyakorlatban nem vált volna be, ezért az eszmét el is ejtették. Nagy gond, hogy a katonák számára megfelelő biztosítsák a trafikot. Erre nézve többféle terv áll rendelkezésre. Hier szerint a pénzügyminiszterium abban állapodtak meg, hogy a katonák részére a kaszárnyák kanizsában osztják ki a dohányt, szivart és cigarettát. Ezáltal a tözsdek óriási forgalmát tehermentesítik s a trafikosok megfelelő kontingenst biztosítva, az ácsorgás kellenemlenségeit is meglehet szüntetni. Valószínű, hogy az új rend már e hónapban életbelép.

Szabadságolják a bognár és kádár katonákat. A honvédelmi miniszter leírásban értesítette a polgármestert, hogy a front mögött katonai szolgálatot teljesítő bognárokat és kádárokat november hó 30-ig szabadságot.

A kereskedelmi és közlekedési feladatokért
FODOR KÁROLY.
Szerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.
Kiadó: CORVIN NYOMDA, BAJA.
Nyomatott a "Corvin"-nyomdában 23
Cz. Országos Hírlap Alapítvány 1917. 10. 3.

Himző- és tanuló-leány
fehér- és diszmunkára HUSZÁR REZSŐ üzletében felvétetik.

NYILT-TÉR.

ez a rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

BUCSUSZÓ.

Mint hogy a „Bajai Hangermalom” nál való működésem megszűnt és a Felsőbátcskai Egyesült Gözmalmi R. T. elnöksége teljesen el von Bajától, ennél fogva a nekem oly kedves emlékü városról végleg bucsut kell mondanom. Ezért ezután mondom isten hozzádot mindazon jóbarátainak, jóakaróimnak és ismerőseimnek, akiket Baján való működésem a ait megtanultam szeretni és becsülni. Kérem, tartanak meg jó emlékekben. Én mindig szeretettel és örömmel emlékszem vissza a körökben, Baján töltött időre.

Szabadka, 1917. október 1.

Mayer Béla.

Keresünk

2 jókarban levő íróasztalt
Cím a Kiadóban.

Eladó

egy
közép nagyságu
vaskályha.
Türr István-u. 7. sz.

Pályázat.

A Bajor Lloyd Hajózási Részvénytársaságnál tartós alkalmazást nyernek hajóskapitányok, vizsgázott hajógépészek, hajó és uszálykormányosok, gépjelölők, hajófűtők és hajóslegények. Jelentkezni levélben is lehet Budapesten V. ker. Ferenc-József rakpart 33.

Kiadó lakások

a Bajai Takarékpénztár
főtéri bérházában

*Biztosan hajaj de drága
Zlanc PALMA kedőt raja*

Földeladás.

Néhaj Freund Sándor mohácsi földbirtokos örökösének tulajdonát képező a mohácsi alsó-közép és felsőmező dűlőkben fekvő földterületei f. évi október hó 7-én reggel 8 órákkor a Korona-szállóban nyilvános önkéntes árverés után elvételre adatni. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást ad Króusz Zsigmond vállalkozó Mohácson.

A Bajai Takarékpénztár

tisztelt részvényesei felkértem, hogy a kapott kicserélési elismervények ellenében a kicserélt részvényeik az intézet pénztáránál átvenni sziveskedjenek.

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

Értesítjük a részvényeseinket, hogy az új végleges részvények a vonatkozó ideiglenes részvények ellenében a hivatalos órák alatt intéztük a pénztáránál átvehető.

Bajai Kereskedelmi és Iparbank

„Corvin”-nyomda

A legszebb nyomtatványok leg-
olcsóbb beszerzési forrása!!

Telefon
164

!!

Telefon
164

Baja, Mátyás király-tér 8 szám

Ujságárusokat

**biztos megélhetéssel,
fizetéssel és magas
jutalékkal felvesz**

Lázár Sámuel cég.

Kutfedőlapokat

vasbetonból készülve házhoz szállítva ajánom következő árakban:

120 cm átmé. óig	K 35 —
150 cm "	K 55 —
160 cm "	K 75. —
180 cm "	K 95. —
Kutmedence	K 25 —

készít:

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá és cement-gyár

Baja.

Telefon szám. 111.

Mész és Cement állandóan friss állapotban raktáron van

„MERKUR“

**SZALLITÁSI és BERAKTAROZÁSI
TELEFON 36. VALLALAT, BAJA. TELEFON 36.**

Lakásköltözködések, szakszertű
kezelés, ponyvázott kocsikon kombinált
vasuti- és hajószállítások,

gabonaszállítás

saját kölcsön zsákokban
és minden e szakmába vágó munkák
gyors, pontos és lelkiismeretes elintézése.

Saját butorszállító kocsik. —

Fuvarozások vidékre is. —

Személyszállítás vidékre hintón.

Sirolin "Roche"

gyógyhatást nyújt katarrhusoknak
hőghuramál, asthmanál, influenzás esék.
Sirolin "Roche" kezdődő tödőbetegségek
csirájában elfojt. Kellemes íze és az évek-
gyra való kedvező befolyása megkönnyítik
a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kúrákat

A légzési szervek
meghűléseit legbiztosabban a
Sirolin "Roche"-al kezelik. Ezért
nélkülözhetetlen ezen elismert és
bevált szer minden háztartásban.
Szíveskedjék a gyógytárakban
határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.

„MODIANO“ CLUBSPECIALITÉ

**A LEGDRÁGABB,
A LEGJOBB!**

Orvosi tanácsra úgy a hírselyek
mint a laposokhák nyomattalank, de
mindenikben benne van rizs gomással
a végjegy és a gyáros aláírása. S. Z. K. K.